

3721

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Nils Nilsson är född ^{år 1847} i Stenby, Benestads sn Ingelstads hd.
Han bor nu i Ramsåsa, Färs hd, på Ramsåsa nr 6. I Ramsåsa har
han bott sedan år 1866.

Nils Nilsson är en kry och gemytlig gubbe, berättar gärna
Verkar mycket vederhäftig, men klagar över glömska.

Skåne
Jönköpings län
Königsstad
Mjölby 1902
Offerkast.

Mjölby. Ernst Frösten
3721 Bar. Miss (Nilsdotter)
- född 1847 -

När där var någon som slagit ihjäl sig, så brukade man
lägga en stor "baskebonke" på den platsen.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Offerkast

3721

Tullbergska upproret.

När de "rejera Tuålbär" var där fyra mannar från Stenby,
som var med och som blev tagna. De fick sitta i Kriståan-
stad i sjutton veckor.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Tullbergska

upproret.

Skriv
Ingelstads had
Benestads sn
mår. 1932

Upp av Ernst Frösten
3721
Lars Nilsson
Född 1847 i Stenby

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Bröllop i Stenby.

Bröllop i

Stenby.

När jag var sju år gammal var där ett stort bröllop i Stenby (Benestads sn , Ingelstads had). I stassen var fjorton skjutsar, och 18-19 ridande. De körde till prästen och skulle vigas. Först kom förridarna, så kom de ridande, där- efter brudparet "å sin di annre ögana ätte". Två stycken red vid sidan om brudparet och två stycken vid sidan om spele- männen så att de kunde tygla sina hästar. De spelade klari- nett.

På hemvägen från prästen skulle förridarna rida i förväg och buda att stassen var på väg.

På bröllopet skulle bruden dansa med alla.

Bröllopet varade i t~~re~~ dagar.

3721

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Hoverit vid

Högestad.

Hoverit vid Högestad.

Det var annat på den tiden än nu. Nu gör tjänarna nästan som de vill. Nu har de sina bestämda tider, då de skall arbeta och sen är de fria. På den tiden var de aldrig fria.

Hogårabönderna var mycket förtryckta.. Vid Högestad var där en som kallades kammarjunkaren. De var så underkuvade, att när de kom dit, så måste de lägga sig på golvet och kyssa honom på stövlarna.

Uppskrift av Paul Frösten
Flynn

3721

Uppskrift av Nils Nilsson
Född 1847 i Stenby Brevstad
Sädesskörden.

Ökåre
Engelstads hd
Brevstads nr
1932

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Sädesskörden

I min uppväxt band de aldrig säden (med "säen" menar
sagesmannen här vårsäden, alltså ej råg och vete), utan de
sätte den i runda stackar.

Ingelstads-hd.
Bonestads sn.

3721

Nils Nilsson
i Stenby, Bonestads sn.
1847.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Byalaget i Stenby.

Byalaget i

Stenby.

I Stenby (Bonestads sn, Ingelstads hd) hade de ett byahorn,
ett "koberhorn". Det var ungefär en och en halv aln långt.

När bönderna där skulle göra dagsverken vid godset skulle
åldermannen
man tuta i hornet. Det var hogårabönder där var. - Min far
var ålderman där flera år. När åldermannen hade tutat i hor-
net samlades mannarna mitt i byn. Där låg två stora stenar.
På dessa samlades man, och på dem satt man medan man hade sina
överläggningar. Där var nio bⁿöder, som gick i hogåren och
gjorde arbete.

Den förste maj ginge de och "ansa jären å lava åpp sten".
De började om morgonen. Sen de hade undanskött, hade de gille.
Då drack de sig fulla. Då hade de gott om "fulle" och de "bröjde"
på många platser. Den förste maj hade de ~~många~~ sammanträdet
~~många stannamman~~ hemma hos åldermannen.

Åldermannen hade lotter, som användes när man skulle lotta om något arbete. Dotterna utgjordes av små fyrkantiga pinnar (något större i fyrkant än nageln). De hade nio lotter, lika många som där var bönder, och på varje lott stod där ett bo-
märke. När där då var något arbete de skulle göra så lottade de om ~~man~~ vem som skulle göra det. När de t.ex. skulle "sjussa" bränne" till Charlottenlund eller dyl.

I Stenby hade de också en "vångapånntare". Han skulle fara omkring och se, om där var "ög" eller "kreg", som hade kommit lösa om nätterna och gick i säden. Anders Mårtensson, en gammal man, var vångapånntare på min tid.

Så skulle han anmäla om där var något, som där var "pläjt" (plikt) på. Han skulle anmäla det för åldermannen. Den förste maj skulle de så samla opp böterna. För böterna fick de brännevin. "Styngom slos di".

På den tiden hade de "stitje ämm stitje. Så blick de ensjyte å då blick de delt".

3721

De dagliga måltiderna.

Davre åts innan de skulle ut i marken, mellan 5/6 på morgonen. Den bestod av sill och pantoffler och varmt dricka med bröd smulat i.

Lillemiddag var sällsynt, det förekom endast när de höstade. Då fick man en smörmad med honung eller kött eller ost.

Middagen bestod ofta av ärtasoppa och välling och fläsk.

Meattan förekom om sommaren. Då finge de en "fittamad".

Kvällsmat. Då hade de merendels gröt, korngröt, "vallagröd".

("Di rejde gröd å vällen, sin di tad musen, osten, å")

På den tiden skulle var och en ha sin kniv och sin trä- eller hornske.

(Beskrivningen skildrar måltiderna i sagesmannens uppväxttid i Stenby, Benestads sn, Ingelstads hä)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

De dagliga
måltiderna.